

Број: 04/4,03/11-05-330/09
Сарајево: 16. 11. 2009.

**ИЗВЈЕШТАЈ СА ГОДИШЊЕГ ЗАСЈЕДАЊА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ
ЦЕНТРАЛНОЕВРОПСКЕ ИНИЦИЈАТИВЕ, Букурешт, 27. и 28. октобар 2009.**

Годишње засједање Парламентарне скупштине Централноевропске иницијативе одржано је у Букурешту, од 27. до 28. октобра 2009. године. Засједању су присуствовале делегације парламената Албаније, Аустрије, Бјелорусије, Босне и Херцеговине, Бугарске, Црне Горе, Чешке, Хрватске, Италије, Мађарске, Македоније, Молдавије, Пољске, Румуније, Словачке, Словеније и Украјине. У име Парламентарне скупштине БиХ засједању су присуствовали г. Мехмед Суљкановић, председавајући Делегације Парламентарне скупштине БиХ у Парламентарној димензији Централноевропске иницијативе, и гђица Едина Хрњић, секретар Делегације. У свјетлу одређења Централноевропске иницијативе за јачање сарадње са другим регионалним организацијама, председавајући Парламентарне димензије ЦЕИ у име румунског председавања позвао је и представнике парламентарне димензије Процеса за сарадњу у југоисточној Европи (СЕЕЦП) те представнике Парламентарне скупштине за црноморску економску сарадњу.

Првог дана засједања одржан је састанак Сталног комитета Парламентарне димензије ЦЕИ, те састанци три општа комитета: Општег комитета за политичке и унутрашње послове, Општег комитета за економске послове и Општег комитета за културу.

На састанку Сталног комитета ПДЦЕИ расправљано је о начинима за унапређење сарадње међу државама чланицама, те су изабрани чланови Поткомитета задуженог за сарадњу са међународним и регионалним организацијама. Поводом овог избора, измијењен је и члан Пословника ПДЦЕИ којим је раније било предвиђено да Поткомитет чине четири члана. Измјена је омогућила да Поткомитет чији ће циљ првенствено бити сарадња са Европском комисијом и другим регионалним организацијама броји пет чланова, те су изабрани:

- г. Алдо ди Бјађо (Италија)
- г. Аурел Ваинер (Румунија)
- гђа Мирела Холу (Хрватска)
- г. Паја Момчилов (Србија)
- г. Валериј Камчатнуи (Украјина).

У току састанка, гђа Лаура Равето, председавајућа Делегације Италије, презентовала је члановима Сталног комитета идеју о успостављању техничког секретаријата Парламентарне димензије ЦЕИ у Парламенту Италије који би омогућио лакшу размјену информација између владе и парламентарне димензије ЦЕИ и за надгледање спровођења пројеката и активности ЦЕИ и који би, осим италијанској, био на располагању свим осталим делегацијама у ПДЦЕИ.

Састанци општинских комитета протекли су у свјетлу избора чланова на упражњена мјеста предсједавајућих и замјеника предсједавајућих комитета. Делегација Босне и Херцеговине присуствовала је састанку Општег комитета за економске послове на којем је продужен мандат замјенику предсједавајућег, г. Милораду Пуповцу (Хрватска). Састанак је био фокусиран на резултате загребачког састанка Комитета у септембру 2009, и у том смислу договорено је да се дио текста из завршног документа усвојеног у Загребу угради у завршни документ са пленарног засједања ПСЦЕИ.

Основна тема пленарног засједања била је **„Улога парламената у ублажавању посљедица глобалне економске кризе у региону Централноевропске иницијативе“**, а разматрана је у двије тематске сједнице. Прва сједница бавила се мјерама које се предузимају с циљем запошљавања и заштите најугроженијих група, док се друга тема фокусирала на промовисање повољног пословног окружења као предуслова за здрав економски опоравак.

Парламентарци су презентовали стање у својим земљама и изнијели препоруке за јачање регионалне сарадње у ублажавању посљедица економске кризе. У дискусијама је учествовао и г. Мехмед Суљкановић. Говорећи о запошљавању и заштити најугроженијих група, г. Суљкановић је навео да се криза из банкарског сектора врло брзо проширила на животе обичних људи и погодила најугроженије, остављајући их са питањем „Да ли сам потребан у друштву оријентисаном ка профиту?“ Питање заштите и запошљавања, према ријечима г. Суљкановића, задире у саму суштину проблема социјалне укључености. Навео је да вјерује да већина држава чланица ЦЕИ дијели заједничку забринутост у погледу укључивања најугроженијих чланова друштва у друштвени живот и начина да им се обезбиједи једнака могућност приступа тржишту рада. Говорећи о категоријама угрожених, г. Суљкановић је навео да је та листа у БиХ дужа него у осталим државама чланицама ЦЕИ, и укључује, између осталих, демобилизоване борце, војне инвалиде, цивилне жртве рата, избјеглице, интерно расељена лица, повратнике, Роме. Г. Суљкановић се даље осврнуо на Стратегију запошљавања од 2009. до 2013. године коју је усвојила Федерација БиХ и која је урађена у складу са смјерницама Европске стратегије запошљавања усвојене у Солуну 2003. године. У том смислу посебно је подвукао програме и мјере усмјерене на субвенције за лица која теже могу наћи посао, побољшање прилагодљивости незапослених промјенама на тржишту рада и креирању могућности за једнак приступ тржишту рада. Потом је напоменуо да је у току и израда стратегије Републике Српске за запошљавања за период од 2010. до 2014. године која ће узети у обзир и мање привилеговане категорије, те се осврнуо и на мјере које се у РС спроводе с циљем запошљавања угрожених, а једна од таквих мјера је програм запошљавања Рома који је финансијским средствима подржало и Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине. Оцијенио је да је овај скуп изврсна прилика за размјену мишљења и искустава јер је проблем социјалне искључености најрањивијих група грађана заједнички изазов за све земље ЦЕИ. У том контексту, закључио је и да парламентарци треба јаче да спроводе своје контролне функције и узму проактивнију улогу у заштити најугроженијих чланова друштва. Посебну улогу у овом смислу имају парламентарци из земаља које нису чланице ЕУ јер морају дати грађанима чврст доказ своје одређености да их уведу у Европску унију дајући им тако перспективу стабилнијег и сигурнијег окружења.

Презентацијом о другој теми пленарног засједања ПСЦЕИ, г. Суљкановић је нагласио потребу јаче сарадње између земаља ЦЕИ региона и потребу за већим бројем заједничких активности између влада и парламената у развоју повољног инвестиционог окружења. С тим у вези, као позитиван примјер навео је сусрет експерата и доносиоца одлука из цијеле Југоисточне Европе који су се само неколико дана прије засједања ПСЦЕИ сусрели у сједишту Регионалног вијећа за сарадњу у Сарајеву како би покушали ојачати сарадњу

између влада и парламената с циљем развоја атрактивнијег и конкуретнијег инвестиционог окружења у Југоисточној Европи. Говорећи о доприносу БиХ регионалној сарадњи у области промовисања повољног инвестиционог окружења, г. Суљкановић је изнио податке да је Босна и Херцеговина члан регионалног програма *Investment Compact*¹ за Југоисточну Европу чији је циљ унапређење инвестиционе климе и пружање подршке развоју приватног сектора у Југоисточној Европи спровођењем реформи које повећавају домаће и стране инвестиције. Овај програм, чији су чланови још и Албанија, Бугарска, Хрватска, Македонија, Молдавија, Црна Гора, Румунија и Србија, подржава земље југоисточне Европе практичним инструментима за повећање инвестиција, развоја и запошљавања, као и процес интеграција у Европску унију. Босна и Херцеговина је у јуну 2009. потписала и Меморандум о формирању мреже агенција за промоцију страних инвестиција Југоисточне Европе чији је циљ промоција региона због компатибилности привреда држава ЈИЕ, али и промоција држава чланица појединачно. Г. Суљкановић говорио је и о мјерама које се предузимају у смислу редуцирања процедура за покретање бизниса, те о Фонду за подршку страним инвеститорима које је као подстицајну мјеру основао Савјет министара БиХ. На крају, г. Суљкановић је закључио да могућности за унапређење инвестицијског окружења леже у: регионалним процесима, билатералним и мултилатералним споразумима, потенцијалу дијаспоре, реконструкцији инфраструктуре, реформи образовног система у складу са економским трендовима и потребама.

Закључци презентација националних делегација у ПСЦЕИ и дискусија које су потом улиједиле резимиране су у завршном документу са засједања који се налази у прилогу. При томе посебно желимо истаћи да је Парламентарна димензија Централноевропске иницијативе у складу са својим чврстим одређењем да подржи држав чланице које теже ка чланству у Европској унији, у завршном документу, између осталог, исказала подршку Босни и Херцеговини у испуњавању преосталих услова за либерализацију визног режима.

Извјештај припремила:

Едина Хрњић

секретар Делегације ПСБиХ у ПДЦЕИ

Одобрио:

Мехмед Суљкановић

предсједавајући Делегације ПСБиХ у ПДЦЕИ

- колегијумима оба дома Парламентарне скупштине БиХ
- Комисији за спољне послове Представничког дома ПСБиХ
- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа ПСБиХ
- Делегацији у Парламентарној димензији Централноевропске иницијативе
- Колегију Секретаријата ПСБиХ

¹ Програм за унапређење инвестицијске климе и потицај развоја приватног сектора у Југоисточној Европи

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
ЦЕНТРАЛНОЕВРОПСКЕ ИНИЦИЈАТИВЕ
Букурешт, 27. и 28. октобар 2009.**

ЗАВРШНА ДЕКЛАРАЦИЈА

Парламентарна скупштина Централноевропске иницијативе одржала је своје годишње засједање у Букурешту, 27. и 28. октобра 2009. године.

Општа тема Парламентарне скупштине – Ублажавање утицаја глобалне економске кризе у региону ЦЕИ: улога парламената – разматрана је у двије тематске сједнице, које су се фокусирале на *Мјере за подстицај запошљавања и заштите најугроженијих група*, и *Промовисање окружења повољног за инвестирање као предуслова здравог економског опоравка*.

Састанку је председавао László Borbély, председавајући Парламентарне димензије ЦЕИ и председавајући Делегације Румуније у ПДЦЕИ.

Састанку су присуствовале делегације следећих земаља: Албаније, Аустрије, Бјелорусије, Босне и Херцеговине, Бугарске, Чешке, Хрватске, Мађарске, Италије, Македоније, Молдавије, Црне Горе, Пољске, Румуније, Словачке, Словеније и Украјине.

Уводна обраћања имали су: Anca-Daniela Voagiu, потпредседник Сената Румуније, Seres Dénes, повјереник Представничког дома Парламента Румуније, László Borbély, председавајући Парламентарне скупштине Централноевропске иницијативе, Irina Zidaru, председавајућа Комитета националних координатора ЦЕИ, генерални директор у Министарству иностраних послова Румуније, и Mykola Melenevskiy, замјеник генералног секретара Извршног секретаријата ЦЕИ.

Скупштини ЦЕИ обратили су се и представници двије регионалне парламентарне организације: Sadik Yakut, замјеник председника Велике народне скупштине Турске, као представник тренутног председавања парламентарне димензије СЕЕЦП-а, и Svilen Krauchev, шеф Делегације Бугарске у ПАБСЕЦ-у као представник тренутног председавања ПАБСЕЦ-а.

Током тематских сједница Парламентарне скупштине ЦЕИ обратили су се представници румунских парламентарних комисија, владини званичници и чланови националних делегација у ПДЦЕИ.

Парламентарна скупштина ЦЕИ:

***Подсјећајући** да 2009. година означава двадесету годишњицу пада жељезне завјесе, као и пет година од првог корака ширења Европске уније на централну и источну Европу;*

***Подвлачећи** да ова година такође означава и двадесету годишњицу Централноевропске иницијативе, чији је најважнији циљ реинтеграција њених чланова у европску породицу;*

***Наглашавајући** допринос ЦЕИ демократским процесима и економском и социјалном развоју држава чланица, као и јачању међународног профила овог региона;*

***Понављајући** потребу за даљим развојем и подстицањем сарадње у области ЦЕИ, избегавајући преклапање и користећи компаративне предности регионалних актера;*

***Потпуно свјесна** хитне потребе за ублажавањем социјалног утицаја кризе и промовисањем окружења које омогућава инвестиције у региону;*

***Наглашавајући** да су солидарност и социјална сигурност кључни елементи за превазилажење тренутне економске кризе и **признавајући** основно право људи у стању сиромаштва или социјалне искључености да живе достојанствено и имају пуно учешће у друштву;*

***Примјећујући** да је Европска комисија 2010. годину прогласила европском годином за борбу против сиромаштва и социјалне искључености, како би подигла свијест о предностима друштава у којима су сиромаштво и социјална искљученост искоријењени;*

***Потпуно свјесна** потребе да поново изгради повјерење јавности у наше политичке институције, и **наглашавајући** кључну улогу парламената у промовисању дугорочне стабилности наших економских система и одговарајуће социјалне заштите за све;*

***Препознавајући** заједнички циљ ЦЕИ у вези са чланством у ЕУ, и свјесна да се процес проширења ЕУ тренутно дешава упркос неповољном утицају глобалне економске кризе,*

***Цијени** значајне напоре и напредак ка европским интеграцијама које су постигле земље ЦЕИ региона, примајући к знању преостале изазове наглашене у годишњим извјештајима Европске комисије и Стратегији проширења 2009-2010;*

Поздравља одлуку Комисије од 14. октобра 2009. године да препоручи отварање преговора са Македонијом, успостави безвизни режим за државе западног Балкана и одмрзне Привремени споразум са Србијом;

Подстиче напоре Босне и Херцеговине у испуњавању свих захтјева ЕУ за безвизни режим;

Примјећује са задовољством да Комисија тренутно ради на Мишљењу о апликацији Црне Горе за чланство у ЕУ, као и спремност Комисије да припреми Мишљење о апликацији Албаније за чланство у ЕУ;

Наглашава значај даљих реформи у областима правосуђа, слободе и сигурности, посебно када су у питању сигурност докумената, управљање границама и миграцијама и борба против корупције и организованог криминала;

Радује се покретању преговора између ЕУ и Републике Молдавије о Споразуму о стабилизацији и придруживању и **изражава увјерење** да ће дијалог о визној либерализацији почети што прије;

Поздравља напредак у дијалогу између ЕУ и Украјине ради стварања услова за безвизни режим за грађане Украјине;

Поздравља конструктивне разговоре између ЕУ и Бјелорусије о истом питању;

Подстиче напоре за регионалну сарадњу у региону ЦЕИ с циљем суочавања са неповољним ефектима глобалне економске кризе;

Позива парламенте држава чланица ПДЦЕИ да подрже утврђене и циљане националне одговоре на кризу, посебно у областима социјалне заштите и инвестиција, преиспитујући релевантно законодавство, додјељујући неопходна средства из државног буџета и ефикасније спроводећи парламентарни надзор;

Позива парламенте и владе држава чланица ЦЕИ да се позабаве дискриминацијом и промовишу социјалну укљученост угрожених група – као што су сиромашни, незапослени, млади, дјеца, мигранти, мањине, лица са инвалидитетом, самохрани родитељи – који се суочавају са ризиком да буду највише погођени кризом;

Наглашава да економске и финансијске мјере креиране за борбу против удара кризе такође морају водити рачуна о најугроженијима путем развоја и подстицања мрежа социјалне сигурности;

Потврђује да је модел *флексибилности* (комбинација флексибилности и сигурности, оп.п.) основни инструмент да би се тржиште рада учинило инклузивнијим, јер омогућава сигурно кретање радника у оквиру тржишта рада и унапређење конкурентности компанија;

Позива парламенте држава чланица ПДЦЕИ да обезбиједи одговарајући правни оквир за повољно инвестиционо окружење као средство повећања економског раста и отварања нових радних мјеста;

Наглашава да економски опоравак захтијева висок степен јавног инвестирања и мобилизацију јавно-приватних инвестиционих партнерстава са великим нагласком на мудро улагање у инфраструктуру, јавне службе, енергију, чисте технологије, еколошке службе, информационо-комуникационе технологије и предвиђање и повезивање са будућим потребама тржишта рада;

Наглашава да је ефикасност одговора јавних политика у суочавању са кризом круцијална за стварање повољних услова за опоравак у токовима директних страних инвестиција и економског раста;

Подваци да земље региона треба да уложе напоре за учешће у обликовању међународног правног оквира који би у већој мјери спречавао штетне шпекулације и регулисао области у којима тржиште не функционише добро;

Позива парламенте држава чланица да размотре начине и механизме повећања ефикасности Парламентарне димензије ЦЕИ, између осталог и мијењајући Пословник Парламентарне димензије ЦЕИ и разматрајући могућност успостављања сталног секретаријата ПДЦЕИ;

Поздравља учешће представника тренутних предсједавања СЕЕЦП-ом и Парламентарном скупштином Црноморске економске сарадње на засједању Скупштине ПДЦЕИ 2009. године, као израз заједничке обавезе за подстицање међусобне повезаности парламентарних одговора на изазове с којима се суочава наш регион;

Поздравља успостављање Поткомитета за односе са међународним и регионалним организацијама до чијег је оснивања дошло под окриљем румунског предсједавања Парламентарном димензијом ЦЕИ **и радује се** конкретним предлозима Поткомитета у вези са дометом и начинима будуће сарадње ПДЦЕИ са другим релевантним организацијама у региону и шире;

Позива на појачану и боље структурирану сарадњу и координацију између Владине и Парламентарне димензије ЦЕИ с циљем пружања неопходне парламентарне подршке кључним циљевима ЦЕИ;

Прима к знању захтјев предсједавајућег Делегације Црне Горе у ПДЦЕИ за измјену Пословника којом би службени назив земље *Република Црна Гора* био промијењен у назив *Црна Гора* слиједом недавних измјена Устава Црне Горе;

Позива шефове влада и министре иностраних послова држава чланица ЦЕИ да на свом састанку 12. и 13. новембра 2009. размотре Завршну декларацију Парламентарне скупштине ЦЕИ из Букурешта;

Изражава најбоље жеље за успјех предстојећем црногорском предсједавању Централноевропском иницијативом.